Vierde Jaer. N° 34. Zaturdag, 22 Augustus 1857.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de W^e J.-P. COLLÊE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centiemen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven, genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 22 AUGUSTUS.

Eenige gazetten hebben zich dezer dagen veel bezig gehouden met te schreeuwen tegen de zoogezegde rykdommen der katholyke priesters. Zoo men hun geloof mogt geven, zouden die priesters anders niet zyn dan eene soort van bloedzuigers, die het volk tot den lesten centiem toe afpersen, en zich verryken met het zweed der werklieden. En ongelukkiglyk zulke verzinsels worden geloofd als eene vaste en onbetwistbare waerheid. Onlangs hoorden wy een' werkman, die soms eens de gazet in handen neemt, zeer ernstig zeggen : « het budjet van oorlog gaet over de dertig miljoen ; maer het budjet van eeredienslen gaet nog veel, zeer veel hooger. « De man was daer zoo vast van overtuigd, dat niets bekwaem was om hem uit zyne dwaling te helpen. En zulken zyn er zeer velen ; 't is dus de moeite weerd eens wel te onderzoeken wat er van de zaek te gelooven is, hoeveel de eeredienslen in Belgie *kosten*, aengezien wy in eene eeuw leven waerin alles moet geteld worden.

Wy nemen tot grondsteen onzer rekening het jaer 1846. De algemeene volksoptelling van dit jaer bestatigde in Belgie 4,337,196 katholieken.

Het budjet des katholieken eeredienstes van dit zelfde jaer beliep, voor het onderhoud en herstellen der kerken

tot	fr.	394,000
Voor jaerwedden der geestelyken	»	3,716.047
Te samen fr.		4,110,047

In dit getal zyn begrepen de jaerwedden van al de priesters die van den Staet erkend zyn, als de bisschoppen, groot-vikarissen, kanonikken, pastoors, onderpastoors en kappellaens.

Vergelyk nu eens het getal der katholieken met het beloop der somme in het budjet aen derzelver eeredienst toegestaen, en gy zult bevinden, dat de Staet voor elken katholieken, aen deszelfs priesters en kerken te gelyk betaelt de ongelooflyke en wraekroepende somme van 85 CENTIMEN 's jaers !

Hebben de gazetten dan geen groot gelyk van by hoog en leeg te schreeuwen dat de katholyken geestelyke budjetvreters zyn ?

Schoone budjetvreters, in der waerheid aen wie de Staet, voor elken gelooviger 85 centiemen 's jaers moet betalen !

Wat kost nu aen ons land de protestantsche eeredienst ?

Wy nemen wederom het jaer 1846 tot grondsteen : Er waren dan in Belgie 6,578 protestanten ; 790 anglikaensche : te samen 7,368.

De protestantsche kerk ontvangt :

Jaerwedden	fr.	35,671)	45,099
Voor alle onkosten . ,	»	9.428)	
De anglikaensche kerk ontvangt			10,500
Dus alles samen	fr.		55,599

Vergelyk nu wederom die twee getallen, en wat vindt gy ? — Dat de Staet voor de protestanten — die voor het grootste deel vreemdelingen zyn — aen hunne *dominés* en kerken betaelt 7 *franks* 50 *centiemen* voor elken persoon : by gevolg NEGENMAEL meer dan het land betaelt in evenredigheid der gelooviger, voor den katholieken eeredienst.

Als men nu in acht neemt dat het gouvernement, ten tyde der fransche revolutie, al de kloosters en kerkgoederen der katholieken heeft aengeslagen, en aen de protestanten de hunne heeft gelaten, dan springt het verschil dat wy hier aenstippen, nog meer in de oogen. Aen de protestantsche *dominés* geeft het land eene wezenlyke jaerwedde ; aen de katholieke priesters geeft het slechts eene zeer geringe schadeloosstelling voor het goed dat hun vroeger, tegen alle regt ontnomen is, alhoewel de H. Stoel die ontvreemding, om gewigtige reden later heeft bekrachtigd.

Dat dus degenen die willen schreeuwen tegen het budjet der eeredienslen eerst en vooral beginnen met dit der protestantsche leering ; dit zou veel redelyker zyn dan gedurig de katholieken aen te vallen.

Sedert ruim 25 jaren heerscht er in byna al de legers van Europa eene smertelyke ziekte, die zich uit de kazernen tot op het platte land verspreid heeft, namelyk de oogontsteking.

Men heeft in ons land veel moeite gedaen om die oogziekte te keer te gaen, doch alles was te vergeefs. Thans heeft men met onderstand van het gouvernement tegen 13, 14, 15 en 16 september een kongres belegd te Brussel, waeraen zullen deel nemen de wetenschappelyke notabiliteiten van alle landen, onder voorzitterschap van M. den doktor Fallot, voorzitter der koninglyke Akademie van geneeskunde.

Onder de bytredingen die tot thans toe zyn aengekondigd aen de algemeene sekretary des kongres, bevinden zich vooreerst diegenen van een groot getal officiele afgezondenen, welker afveerdiging door hun wederzysch gouvernement, het belang der beraedslaging des kongres zullen vergrooten. Deze officiele afgeveerdigden zyn : voor Rusland, M. de doktor Kabath, byzondere oogarts van Z. M. den Keizer, en M. de doktor Pelikan ; voor Oostenryk, MM. Jaeger, Gultz en Stellway ; voor Sardinien, M. Sperino, van het oogkundig Instituet ; voor Denemerken, MM. Brendz en Thüne, byzondere geneesheeren des legers. voor Portugael, M. C.-J.-A Marques, brigade geneesheer ; voor Hanover, MM. Stromeyer, opperhoofd van den gezondheidsdienst, Stromeyer, brigade-geneesheer by de artillery, Ch. Muller, bestuerder van het oogkundig Instituet, enz.

Frankryk, Pruisen en andere landen hebben beloofd ook hunne afgeveerdigden te zenden, maer zy zyn nog niet gekend by hunnen naem.

Onder het getal der andere bytredingen des kongres, komen de beroemdste namen der europeaensche genees-en heelkunde te voren. Wy zullen slechts noemen : MM. von Ammon, van Dresden ; Sichel, van Parys ; Mackensie, van Glascow ; Dèsmares, van Parys : Borelli, van Turyn ; Bonafons, van Parys ; Bowman, van Londen ; Jüngken, van Berlyn ; Rucce en Coccius, van Leipzig ; Melchior, van Kopenhagen ; Quadri, van Napels ; Donders, van Utrecht ; Cervera en Martin, van Madrid ; Langenbeck, van Berlyn ; Delgado, Lazarus en Souza, uit de Vereenigde-Staten ; Jakob van Amona, van Kaïro ; Petrequin, van Lyons, en meeste deel van de vermaerdheden der belgische geneeskunde.

Een brief uit Batavia, gedagteekend van den 10 juny, meldt dat Mgr Vrancken, bisschop van Colophon, omtrent geheel hersteld is van de gevolgen der gevaerlyke reis welke hy gedaen heeft naer Sumatra in het begin der Paeschweek. Hy had zyne apostolyke werken kunnen hernemen, die ten gevolge zyner zwakke gezondheid hadden moeten onderbroken worden. De religieusen die zich aen het onderwys der jeugd toewyden, zetten hun godvruchtig werk vlytig voort, niettegenstaende dat de strenge weergesteldheid groote hinderpalen aen hunnen yver zette. Men wenschte altyd van het getal dezer onderwysters te zien vergrooten, omdat men dagelyks

---

DE VIOOL VAN DEN BLINDE.

Verbeelden wy ons eene groote kamer van de vyfde verdieping van een huis der *Cité* ; men heeft een uitzigt op de Seine, en van voor ontrolt zich het heerlyk panorama der groote stad, met haer woud van gebouwen, hare trotsche paleizen, hare grootsche gedenkzuilen, en hare uitgestrekte plaetsen. De kamer ontvangt licht door twee vensters, van waer men dit treffend tooneel aenschouwt ; ter regter zyde is een bed, omgeven met sargiën gordynen ; ter linker de schouw ; tegenover de twee vensters in den anderen muer, is de ingangdeur. Regts van de deur staet een kleerkas, waer men het lynwaed in schikt : links eene ronde tafel.

Het is middag : de zon schittert aen den hemel, en een verkwikkende wind komt de hevigheid der lucht die brandt door het vuer der hondsterre, zacht matigen : Aen een der vensters, die heel open staet, zit, in eenen ouden met leder beslagenen zetel, een man met een bleek en mager gelaet ; zyne oogen zyn mat, en rollen onbepaeld in hunne holte ; het is een arme blinde.

Zyn kleedsel is dat eens werkmans : eene breede broek van blauw lynwaed, een kiel van dezelfde kleur ; eene klak dekt zyn hoofd. In de kamer, is eene oude vrouw, die, nu onbewegelyk, dan werkend, zich met de zorgen van het huis bezig houdt : het is de moeder. Haer rug begint reeds te krommen ; hare uitgeholde wang, geeft doortog aen een stroom van tranen ; heure hairen zyn byna allen wit.

— Moeder, zei de man, glans de zonne nog aen den hemel ? ik voel eene zoete warmte myne ledematen doorloopen ; het schynt dat de lucht met wel zachte vuren verwarmd wordt. Vloeit de Seine daer nog altyd onder onze oogen ? Ziet men in de verte haren kronkeligen, zilverachtigen loop ? O, my dunkt dat op dit uer het gezigt der stad wel schoon moet zyn ! de daken glinsteren in de zon, die alles koestert en verwarmt ? Niet waer moeder ?

Hy hield op. De ouderlinge antwoordde niet ; maer zy veegde met haren voorschoot eenen traen uit haer oog. Haer zoon hervatte :

— Moeder, hebt gy berekend of myne ziekte onze zwakke besparingen heeft uitgeput ? Hebt gy den doktor betaeld ? heeft den apotheker het bedrag der geneesmiddelen ontvangen ? Blyft er ons nog iets over, om de huer dezer kamer te betalen ? de termyn zal welhaest vervallen.

— Ah ! myn Antonin, zegde de oude, waerom uwen geest met deze zorgen overladen ? Denk eer om uwe krachten en de gezondheid weder te krygen.

— Helaes ! moeder. God gave dat ik niet noodig had my met onze hulpmiddelen te bemoeijen. Ware ik ryk geboren, dan zou ik deze kommernis niet hebben. En, ten andere, zie ; myne krachten keeren weder, dank aen uwe zorgen, goede moeder ; moet ik niet zoo als te voren, my belasten met de middelen om u te doen leven, en my zelven te voeden ?

— Maer, Antonin, wat zult gy nu doen ?.... De arme vrouw dorst niet voltooijen.

— Thans dat ik blind ben, hervatte Antonin ; dat is myn wreedste kommer. Ah ! zoo God my alleen eene lange en schrikkelyke ziekte had toegezonden, zoo God my het gebruik myner twee oogen had gelaten, wat zou ik nu werken ! wat zou ik eerlyk myn brood winnen in het zweet myns aenschyns ! Maer het is niet aldus : Zyn heilige naem zy gezegend ! De beste middel voor onze kwalen is de overgeving aen zynen goddelyken wil.

— Myn zoon, zegde de moeder, die op de vroegere vragen van Antonin antwoordde, de doktor geroerd door onzen staet, heeft ons een groot deel onzer schulden kwytgescholden ; hy heeft slechts vyftig franken willen aennemen. De apotheker heeft dezer dagen de nota zyner geneesmiddelen gezonden ; ik had nog geld genoeg om hem te voldoen, er blyft ons nog vyf-en-twintig franken over.

— Het is weinig voor lieden zonder hulpmiddelen ; moeder, ik ga u een ontwerp voorstellen, waeraen ik sedert eenige dagen peins.

— Welk ?

— Hangt de viool, die myn vader ons op zyn sterfbed heeft gelaten, nog altyd aen de eereplaets, naest de schouw ?

— Ja, myn zoon.

— Moeder gy weet, dat die goede vader, eertyds behagen vond my op dit oude muziektuig eenige zangwyzen aen te leeren ; later, in myne rusturen, heb ik dikmaels zyne lessen herhaeld ; waerom zou ik niet gaen, zoo als vele anderen ?

Hy voleindigde niet

— Myn God, zegde de moeder.

— Maer het is niet bedelen, aldus eenige stuivers te winnen.

De arme vrouw snikte luid.

— Moeder, sprak Antonin, waertoe dat weenen ? God zal ons ter hulp komen, en wy zullen niet van honger sterven. Ik zal digt by de Onze-Lieve-Vrouwe kerke gaen ; gy zult my 's morgens geleiden, en 's avonds komen halen ; welk geluk voor my, in uwe hand de vrucht van mynen harden arbeid te mogen storten ! Ha, moeder, er zyn nog medelydende herten ; wie zou aen de toonen van eenen armen blinde kunnen wederstaen ?

Er volgde eene lange stilte.

—

Antonin was veertig jaren oud. Zyn vader had ellendig het leven gewonnen, door hier en daer de viool te gaen spelen, op de kleine bals der arme lieden ; Antonin werd op zyn vyftiende jaer werktuigmaker, en welhaest had zyn werk geheel voorzien in de behoeften van het gezin. Zyn oude vader was gestorven in een zoet gemak, dat hy nooit, zelfs niet in zyne schoonste dagen, gekend had ; hy liet aen zynen zoon, voor erfdeel, de viool, die hem een stuk brood had doen winnen.

Antonin met zyne moeder alleen gebleven, had nooit willen in huwelyk treden ; dit kwam met zyne inborst niet overeen. Hy leefde gelukkig en gerust, wanneer hem eensklaps eene wreede ziekte kwam aentasten : hy werd geraekt door de pokken. Zyn hoofd veranderde in eene afschuwelyke wonde ; hy leed schrikkelyke pynen. Eene geheele maend